

PRENUMERATA.

Kurier Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzi stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatek poranny porymowaną być nie może.

KURIER WARSZAWSKI.

Dodatek poranny.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garbionowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczaizne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 8-ej rano do 8-ej wiecz., w niedziele i święta od 10 do 12 poł.

Dziś: Narcyza B.
Niedziela: Germana Bisk.
Poniedziałek: Wolfanga Bisk.
Wtorek: Wszystkich Św.

Wschód słońca o godzinie 6-ej minut 27.
Zachód 5-ej 3.
Długość dnia godzin 10 36.
Ubyło 6 8.

Wschód księżyca o godzinie 10 minut 11 r.
Zachód 2 58 w.
Wysokość wody na Wiśle st. 2 c. 2 (st. 1 c. 10).
Dziś o godzinie 4-ej rano ciepła 20.

Środa: Dzień Zaduszny.
Czwartek: Huberta Bisk.
Piątek: Karola Borom.
Sobota: Elżbiety.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 263. — Telefon Administr. 513.
W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7251, telefonu nr. 313.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie. Dziś Dalemila, jutro Przemysława.
Zgromadzenia: Posiedzenie członków zarządu cmentarza powązkowskiego. (Kancelarja cmentarza za rogatką powązkowską—12 w południe.)— Posiedzenie akcjonariuszów Towarzystwa fabryki cukru i rafinerji „Józefów”. (Biuro zarządu Towarzystwa, Żabia, 9—1 po południu.)

Wystawy: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak. Przedm. Nr 15—od 10-ej rano do 5-ej po południu.)— Wystawa obrazów Krywulca. (Hotel Europejski—od 10-ej rano do 8-ej wieczorem.)— Wystawa obrazów spółki malarzy irzeźbiarzy. (Nowy-Swiat Nr 27—od 10-ej rano do 7½ wieczorem.)

Teatry: Wielki: dziś trzecie przedstawienie francuskiej trupy dramatycznej z udziałem pani Sary Bernhardt: „Frou-Frou”; jutro czwarte przedstawienie francuskiej trupy dramatycznej z udziałem pani Sary Bernhardt: — Rozmaitości: dziś „Falszywe cnoty”; jutro „Do rozwodu”, oraz „Dom otwarty”; — Teatr w ogrodzie Saskim: dziś „Ali-Baba” (występ panny Klementyny Czosnowskiej); jutro „Rip-Rip”. (7½ wieczorem.)

Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzień dzisiejszy 8926 rs. 2 kop. (Pożyczki wydawane będą od godz. 9-ej rano do 2-ej po południu, wykup zaś i prolongata uskuteczniają się od 9-ej rano do 3-ej po południu.)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Z wykazów, ogłoszonych przez wydział statystyczny ministerjum komunikacji, dowiadujemy się, iż ogólny dochód z sieci kolei russkich wynosił od 1-go stycznia po 1-szy sierpnia r. b. 151,136,269 rs., to jest w porównaniu z odpowiednim okresem r. z. dał mniej o 713,879 rs., czyli o 5%. Zwiększony dochód daly koleje: moskiewsko-kurska, zakaukazka, syzrańsko-wiazemka, samarsko-złotouska, petersbursko-warszawska, uralaska, moskiewsko-niżegorodzka, koleje poleskie i ekateryńska. Zniżkę w dochodach przedstawiają: libawsko-romeńska, orłowsko-witebska, nikolajewska, grjazsko-carycyńska, południowo-zachodnia, rjazańsko-uralaska, moskiewsko-brzeska, dynabursko-witebska, orłowsko-grjazka, kursko-kijowska i rygsko-dynaburska.

— Z przeprowadzonych śledztw co do przyczyny pożarów często okazuje się, że palenie papierosów w składach, sklepach i warsztatach staje się powodem ognia, chociaż istnieje przepis, wzbraniający palenia tytoniu w miejscach, gdzie znajdują się przed-

mioty łatwo zapalne; polecono też w miejscach powyższych wywieszać odpowiednie zawiadomienia drukowane lub pisane. Osoby lekceważące zakaz pociągane będą do odpowiedzialności sądowej.

— Okazało się, że niektórzy dorożkarze kupują wyrażone konie artyleryjskie i kawaleryjskie niezwykłe do upręży i ujeżdżają je we dnie. Celem zapobieżenia nieszczęśliwym wypadkom z ludźmi, jakie z tego powodu mogą wynikać, dozwolono podług *Gaz. polic.*, na ujeżdżanie wspomnianych koni tylko wtedy, gdy na ulicach ruch jest mały, t. j. do godziny 8-ej rano; wykraczający przeciw niniejszemu rozporządzeniu właściciele remiz, dorożek i wozów będą pociągani do odpowiedzialności karnej.

— Ponieważ z nastaniem zimy chodniki winny być posypane piaskiem, a dostawa piasku w razie zasp śnieżnych bywa utrudniona, przeto p. oberpoli-majster polecił w *Gaz. polic.* komisarzom zobowiązać właścicieli wszystkich nieruchomości, aby bezwzględnie zaopatrzyli się w odpowiednie zapasy piasku; nadto należy ich uprzedzić, że posypywanie chodników i przejść ulicznych miałem węglowym, jako zanieczyszczającym przestrzeń, przeznaczoną na komunikację pieszą, nie jest dozwolone.

— W *Gaz. polic.* zamieszczono wykaz zastawów, które lombard akcyjny z powodu niewykapienia w terminie i nieprolongowania przeznaczył do sprzedaży na licytacji. Wykaz zawiera 3,887 numerów.

— Podług *Gaz. polic.* ceny artykułów pierwszej potrzeby uległy zmianie i są obecnie następujące: chleba razowego funt 2½ kop., pytlowego 4 kop., bułek zwyczajnych 7 kop., lepszych 9 kop. za funt; mięso wołowe 12½ kop., cielęcina 18 kop., wieprzowina 13 kop. i baranina 11 kop. za funt. Drzewo opałowe twarde (dębowe, brzożowe) 29 rs., miękkie (sosnowe, olszowe) 27 rs. za sześcienne; węgiel kamienny 15 kop. za pud.

— Komitet budowy kanalizacji i wodociągów wystąpił z przedstawieniem do władzy wyższej o zatwierdzenie kosztorysu, obliczonego na rs. 1,227 kop. 74, na ułożenie wzdłuż ulicy Przyokopowej na przestrzeni od ul. Wolność do Leszna 4-calowych rur wodociagowych, proponując, aby roboty ziemne po-

wierzyć przedsiębiorcom Szustrowi i Peschlowski na warunkach zawartego z nimi na podobne roboty kontraktu, aby nadto ułożenie rur, spajanie ich, ustawienie słuz i kranów pożarnych wykonano sposobem gospodarczym.

— Zwolane na dzień wczorajsz nadzwyczajne zgromadzenie ogólne akcjonariuszów Towarzystwa kolei dąbrowskiej nie doszło do skutku z powodu niezłożenia wymaganej przez ustawę ilości akcyj i odroczone zostało do d. 11-go listopada; w tym ostatnim terminie zebranie będzie prawomocne bez względu na liczbę akcyj i akcjonariuszów.

— Kwartałna sesja zgromadzenia kowali odbyła się onegdaj w mieszkaniu starszego, p. Oleksińskiego, przy ulicy Królewskiej. Zapisano 15-tu uczniów, wywołano na czeladników 13-tu. Na skutek wniesionych podań udzielono kilku wdowom i podupadłym majstrom wsparć, w ogólnej sumie 57 rs. Od członków pobrano składkę w sumie 10 rs. Z przedstawionego przez starszego cechu sprawozdania rachunkowego okazuje się, że z poprzedniej sesji pozostało 617 rs. 10 kop., dochód uczynił 130 rs. 90 kop., wydatki 158 rs., obecnie więc w kasie znajduje się 590 rs.

— Dochody kolei dąbrowskiej w pierwszym półroczu r. b. wynosiły ogółem rs. 1,390,568, t. j. o rs. 213,247 więcej, niż w tymże czasie r. z.

— Wydawanie herbaty bezpłatnej z winem czerwonym i pieczywem w lokalu zupy rumfordzkiej ubogim z dzielnicy Nowego Miasta wczoraj zwiększone zostało do 250 porcyj dziennie, a to skutkiem starań opiekuna ubogich cyr. II-go p. Edwarda Kopeczyńskiego.

— Z powodu gruntownej naprawy lokalu wydziału administracyjnego w magistracie, biuro to przeniesione zostało tymczasowo do sali hr. Berga, mieszczącej się przy sali Aleksandrowskiej.

— Były naczelnik urzędu loterii przy Warszawskim kantorze banku państwa, p. Jan Martyński, otrzymał w tych dniach znak honorowy za czterdziestoletnią nieskazitelną służbę.

— Dyrektor szkoły rzemieślniczej Imienia Cesarzowicza Następcy Tronu rz. r. st. Anonów wyjechał

50

NA FALI.

Przez

Marię Rodziewiczównę.

(Dalszy ciąg.)

Gdy Józef wszedł do sypialni, gdzie nieboszczyk leżał, ujrzał ciotkę, nieruchomą w fotelu, wpatrzoną w oblicze zmarłego, jakby sobie dotąd jasno nie zdawała sprawy z nieszczęścia. Była obrazem całkowitej prostracji.

Pocałował ją w rękę, zdawała się go nie widzieć. — Ciociu! — zawołał — proszę ztąd wyjść, wypocząć. My załatwimy wszystko. Tu cioci zbył ciężko.

Wziął ją pod ramię. Dała się prowadzić, jak automatem, do sypialni. Wypila na jego prośby kieliszek wina i zatrzymała go za rękę. Sięgnęła do kieszeni i odadła mu klucze od kasy. Dolna jej szczyłka drżała.

— Masz! Dobrze zrób, nie żałuj, stać mnie na to dla niego! — wyjąkała tak zmienionym głosem, że spojrzął na nią zdziwiony.

— Idź, zajmij się wszystkim! — dodała.

Pozostała sama, zasunięta w fotel, zapatrzona w próżnię, otchłań jakoby czując pod stopami, przerażona okropnie.

Przez dwadzieścia lat nie rozstawali się nigdy nawet na dobrą, żyli się, jak łąrzewo z ziemią, jedno bez drugiego nie pomyślało nawet samodzielnie.

Ona nim rządziła i przewodziła i — rzecz dziwna — pierwszym uczuciem było uczucie słabości, osamotnienia, utraty dźwigni i opieki.

Uczuła się przedewszystkiem sierotą.

A przytem na widok śmierci towarzysza obleciała ją pierwszy raz w życiu lęk końca. Silna, zdrowa, pracowita, nigdy dotąd o tem nie myślała, ani o sobie, ani o nim.

A oto leżał, nie było go, teraz na nią kolej.

I drugie uczucie przyszło: zmęczenia, wyczerpania, starości, uczucie dobiegania do kresu, a z niem ostateczne zniechęcenie i gorycz.

Miała do niego żal, że ją ubiegł, a zarazem pretensję, że jej drogę odkrył, drogę pochyłą, którą teraz okiem mierzyła, z trwogą osoby, co całe życie myślała, że to się nigdy nie skończy.

I przez te godzin kilka postarzała się o lata całe, nie miała lez, ni modlitwy, tylko strach i jakieś zdrętwienie niecznośne i poczucie strasznego jakby upadku.

Przesiedziała tak długo, wciąż w próżnię zapatrzona, nie próbując się pocieszyć, ni ludzi. Wreszcie jakiś obłąd ją ogarnął, straciła świadomość: on umarł, czy ona. Pot zimny wystąpił na skronie. Zaczęła stękać głucho. Na to wsunął się Józef. Przeczuli w swojej delikatności, że ją zająć trzeba, ocucić.

— Wysłałem depeze, ciociu! — rzekł — i przyszedłem się zapytać, czy zawiadomić sierotę.

Użył najskuteczniejszego sposobu. Pani Joanna ocknęła się, spojrzęła po dawnemu.

— Sierotę! Przyczynę jego śmierci! Za nie! Ona dla nas nie istnieje.

— Jak ciocia każe! — odparł.

Orzeźwiło ją to słowo. Było echem władzy. Wstała, otarła twarz i wyszła.

Dom cały pełen był obcych ludzi i nieporządku.

Piotrus w salonie opróżnionym ustawił katafalk i już wśród świec i krzewów Marie leżał sztywny, woskowo żółty, z podwiązana brodą i złożonymi rękami, tak niepodobny do siebie w odzieży czarnej i nowej, w pozycji uroczystej, że służba z młyna stała zdumiona, szeroko roztwierając oczy i zapominając pacierza.

Zresztą dom cały był do siebie niepodobny, zburzony, zabłocony, wyziębły.

Stary lokaj chodził z pokoju do pokoju, jak widmo, wytrącony też z dwudziestoletniej tradycji cichości i porządku, nie nie robiąc, tylko patrząc na posadzki brudne, na sprzęty z miejsca ruszone i wzdychając z jękiem.

Zresztą brak kobiecego starania i zajęcia wszędy się czuć dawał.

Pani Joanna oprzytomiała zupełnie.

Poklecała chwilę u zwłok, potem zabrała się do czynienia porządku.

Ludzi niepotrzebnych odesłała do roboty, dom kazała sprzątnąć, rozmówiła się z kucharką, posłała po żalobę dla siebie i chłopców, a wreszcie zamknęła na klucz mieszkanie męzowskie i klucz ten zatrzymała przy sobie.

Potem wydała rozporządzenie, kogo prosić na pogrzeb, i zaraz poszła do spiżarni, piwnicy, obór i stajen.

Tylko kasę zostawiła przy Józefie, i nawet nie spytała o koszt żaden.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

do Łodzi. Łowczy Najwyższego Dworu hr. Berg przyjechał z Radomia. Gubernator łomżyński rz. r. st. Essen wyjechał do Łomży.

— Zawiadujący szosą radzyminską, inżynier Królikowski, został na własne żądanie uwolniony od obowiązków służbowych.

— P. Bolesław Choraży, dyrektor tramwajów warszawskich powrócił z Brukseli.

— Pianista, p. Henryk Melcer, dla dalszego kształcenia się wyjechał do Wiednia.

— Wagony nabiałowe.

Do przewożenia produktów nabiałowych na dalsze przestrzenie, mają być na kolejach wprowadzone wagony specjalne podług systemu inżyniera Władysława Laskowskiego.

Wagon taki może pomieścić około 150-ciu pudów produktów mlecznych, a więc: masła, serów, śmietany, wreszcie mleka w naczyniach hermetycznych.

Odpowiednia wentylacja i przegródki na lód zapobiegają psuciu się produktów nie tylko w zimie, ale i w lecie.

— O jedną literę.

Zmarły niedawno ś. p. Leon Krasuski między rozmaitemi legatami dla rodziny i przyjaciół zapisał 3000 rs. dla p. Teodora Żarnoskiego.

Z pretensją do tego zapisu zgłosił się inny Teodor Żarnoski, utrzymując, że znał nieboszczyka i że legat nie należy się jego imiennikowi, albowiem ten właściwie nazywa się Żarnowski.

Istotnie testator w nazwisku swojego przyjaciela w opuścił.

Ztąd powód do pretensji, którą sąd rozstrzygnie, albowiem p. Żarnoski, wobec odmowy egzekutorów testamentu, wniósł już skargę do tutejszego sądu okręgowego.

— Z pracy kobiet.

Oprócz buchalterek, kasjerek i korespondentek, w innych gałęziach zawodu handlowego kobiet dotychczas nie było.

Obecnie przybywa bodaj pierwsza komisantka *vel* agentka handlowa, podróżująca w interesie dwóch tutejszych firm fabrycznych.

Pani M., wdowa w średnim wieku, już od trzech miesięcy odbywa w charakterze komisantki podróże po Cesarstwie i okazuje wielkie uzdolnienie, zjednywając poważną liczbę nowych klientów.

— Mewy.

W dniu wczorajszym ukazało się nad Wisłą mnóstwo mew.

Ptaństwo z głośnym piskiem unosi się nad wodą, zajęte łowieniem ryb.

Powisłanie zapewniają, iż mewy są uważane za zwiastunki przyboru.

— Kłęski rodzinne.

Tutejszy mieszkaniec, pan Kr., b. urzędnik kolei terespolskiej, w ciągu niespełna dwóch miesięcy utracił sześć osób z najbliższej rodziny.

W d. 2-im września zmarł ojciec, a w trzy dni później matka.

Biedny człowiek nie zdążył jeszcze ochłonąć po tych ciosach, gdy po krótkiej chorobie zmarła mu żona prawie razem z nowonarodzonego dzieckiem.

Nie koniec na tem: w zeszłym tygodniu zmarło na szkarlatynę dwoje dzieci: 8-letnia dziewczynka i synek 5-letni.

Tyle nieszczęść tak pana Kr. przygnębiło, że brat z polecenia lekarzy wywiózł go za granicę.

— Skarb.

Przed kilkoma dniami, we wsi Żórawki, gminy Wawer, parobek koloni ty Jana Dąbskiego, Konstanty Gawroński, zajęty był kopaniem dołu na kartofle.

W kilkołokciowej głębokości piaszczystego pokładu G. natrafił na przedmiot podobny do kociołka glinianego, z wierzchu szalenie zalepionego gliną.

Podejrzewając skarb, parobczak naczynie ukrył i rozbil je dopiero w nocy.

Garnek był napelniony po brzegi złotą i srebrną monetą.

Gawroński, uszczęśliwiony, nie omieszkał pochwalić się przed sąsiadami, którzy zawiadomili straż ziemską.

Z małym wyjątkiem, wszystkie monety dostarczono naczelnikowi powiatu dla postąpienia według prawa.

Przeważna liczba złotych monet pochodzi z roku 1649-go, srebrne zaś noszą daty 1644-go i 1647-go r.

Na wszystkich znajdują się w części zatarte napisy.

— Czarny dąb.

W tych dniach dwaj rybacy z Kępy Oborskiej wyłowili w Wisły cztery pnie dębowe sporej wielkości zupełnie zezerniałe.

Drzewo z takiego dębu na oprawę do nożów i wi-

dełców nader jest poszukiwane, to też fabryka nożownicza zapłaciła za pnie 114 rs.

— Kradzieże.

W przejściu przez ul. Świętokrzyską Getuli Iderowej wyciągnął Aron Klejman portmonetkę z 25 rs. — Na placu Grzybowskim pod № 16-ym Szymś Krotstjeunowi skradziono z poddasza bieliznę. — Noey w czorazszej na stacji kolei petersburskiej zatrzymano Rubina Markowicza, który skradł Gutmanowi Libermanowi pugilars z 80 rs. i dowodami.

— Z ulicy.

Wczoraj rano stójkowy Roklunij, wskakując do wagonu tramwajowego na rogu ul. Chłodnej i Żelaznej, dostał się nogą pod koło, które oderwało mu część palca wielkiego.

Rannego odesłano do szpitala św. Rocha.

— Gwałtowna.

W dniu wczorajszym do mieszkania Jadwigi Malińskiej na Kamionku przyszła krewna jej, Felicia Sikińska, prosząc o pożyczkę 50 rs.

Kiedy pożyczki tej odmówiono, gwałtowna niewiasta, pochwytywszy noż kuchenny, zraniła Malińską w piersi, a następnie poderżnęła nim sobie gardło.

Noż był tępy i M., oprócz lekkiego zadrażnienia, ważniejszego szwanku nie doznała.

Gwałtowną niewiastę, po zatakowaniu krwi, odwieziono do domu przy ul. Górcewskiej.

Sikińska, podług opinii lekarskiej, cierpi na rozstrój umysłowy.

— Otrucie grzybami.

Noey wczorajszej Wiktorja Domańska, córka jej 13-letnia Michalina, oraz siostrzeniec, Jan Zerk, ciężko zaniemogli.

Wzwaną dr. R. stwierdził otrucie grzybami, zjedzonemi na kolację.

Energiczna pomoc lekarska niebezpieczeństwu na razie zapobiegła, lecz stan zdrowia Michaliny Domańskiej jest groźny.

— Poparzenie.

W cegielni Kellera robotnik Walenty Bukarski zbliżył się nieostrożnie do pieca, z którego wydobywające się płomienie zapaliły na nim odzież.

Bukarski, pomimo natychmiastowej pomocy, uległ tak bolesnemu oparzeniu, iż życiu jego grozi niebezpieczeństwo.

— Pożary.

W domu pod № 14-ym przy ul. Aleksandrja wynikił pożar. Ogień ugasił topornicy 3-go oddziału straży.

W domu pod № 34-ym przy ulicy Targowej zapaliły się wióry. Ogień ugasił domownicy.

W domu pod № 4-ym przy ul. Rozbrat, na poddaszu w prawej oficynie, w mieszkaniu Franciszki Trzeszyńskiej, wskutek źle urządzonego pieca, zapaliły się belki.

Ogień, przed przybyciem straży, ugasił domownicy. Straty wynoszą 400 rs.

+ *Gazeta lubelska* donosi, że J. E. Główny Naczelnik kraju pozwolił żydowskiemu komitetowi pomocy w Lublinie na zbieranie składek pieniężnych w miastach Królestwa Polskiego na rzecz ubogich współwyznawców.

+ Sędzią śledczym do spraw ważniejszych przy sądzie okręgowym radomskim mianowany został sędzia śledczy z Mławy, p. Szmańkiewicz.

+ Wakującą obecnie posadę rejenta w Płocku obejmuje sekretarz miejscowego sądu okręgowego, p. Pilicki.

+ Katedra kielecka.

W d. 1-ym listopada, jako w uroczystość Wszystkich Świętych, otwarta zostanie katedra kielecka.

Ponieważ restauracja świątyni nie została jeszcze ukończona, przeto presbiterjum będzie ogrodzone, a nabożeństwa odbywać się będą w bocznych nawach katedry.

Trwać to będzie przez dwa miesiące, do czasu ukończenia malowania sklepień i reparacji stal presbiterjum kościoła.

Restaurację ołtarzy i obrazów odłożono do roku przyszłego, a raczej do czasu zgromadzenia potrzebnych na to funduszy.

W ostatnich czasach poruszono projekt rozszerzenia kaplicy Pana Jezusa przez zniesienie bocznej wejścia i przyłączenie do bocznej nawy kapitularskiej.

+ Echa płockie.

Korespondent nasz z Płocka pisze pod d. 28-ym b. m.:

„Po siedmiodniowej przerwie Towarzystwo dobroczynności rozpoczęło wydawanie biednym herbaty z chlebem.

Przez cały ciąg wydawania herbaty, t. j. od 7-go września do 14-go października, razem przez 32 dni, Towarzystwo rozdało 36,750 porcyj.

Oprócz powyższej cyfry wydano bezpłatnie w przytulku starców i kalek herbaty 10,868 porcyj, kaszy z chlebem 780 i bez chleba 563 porcyj.

Towarzystwo dobroczynności na ten cel wydatkowało 750 rs.

Szczupłe fundusze Towarzystwa nie pozwalają na dalszy ciąg wydawania herbaty, a bez zasiłku większego będzie zmuszone zupełnie skasować to dobrodziejstwo, co przy nadchodzących mrozach i nędzy, jaka panuje pomiędzy ludnością robotniczą, mogłoby pociągnąć złe skutki.

Wobec więc tego Towarzystwo stara się o urządzenie widowiska amatorskiego lub koncertu.

Prezes Towarzystwa, p. Czaplicki, prosił p. Pu-

czalskiego o zajęcie się urządzeniem widowiska—

cóż, gdy dobre chęci kierownika rozbijają się o ko-

terje i kółeczka miejscowe!

Chór towarzystwa wioślarskiego urządzi niebawem koncert na cele dobroczynne.

Brak czystej wody do picia, oraz trudność dostania jej z powodu mierzni na Wiśle, sięgających po łowy rzeki, bardzo dawał odczuwać się mieszkańcom.

Wobec tego zarząd miasta urządził rodzaj wodociągu; o kilka sażni od brzegu ustawiono dwa bajdiki, na których umieszczono cztery ogromne kadzie i dwie pompy.

Dwóch ludzi bezustanku pracujących przy pompach, napelnia wciąż wodą kadzie, z których dopiel mieszkańcy zaopatrywani są czystą wodą.

Z innych punktów Wisły wody czerpać zabroniono.

NOTATNIK TERMINOWY.

— D. 30-go października, o godz. 4-ej po południu, odbędzie się w hotelu Słowiańskim nadzwyczajna sesja subiektywna jubilejskich i grawerskich.

— D. 31-go października, w mieszkaniu p. Reidla przy ul. Białej, odbędzie się półroczna sesja zgromadzenia iglarzy szpilkarzy i pilnikarzy.

— D. 31-go października, w mieszkaniu starszego przy ul. cy Dobrej, odbędzie się półroczna sesja zgromadzenia krawców.

NEKROLOGJA.

+ Ś. p. Bolesław Ostrowski,

urzędnik Rządu gubernialnego, przeżywszy lat 45, przeniósł się do wieczności. Pozostała w głębokim smutku żona wraz z dziećmi zaprasza krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych na nabożeństwo żałobne do kościoła Wszystkich Świętych na Grzybowie d. 30-go października, t. j. w niedzielę o godz. 10-ej rano, a następnie na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godz. 3-iej po południu na cmentarz powązkowski. —1526—

+ Ś. p. Marja z Sadowskich

1-go ślubu TRZCIEŃSKA, 2-go ŻARSKA

żona b. urzędnika górnictwa, po krótkich cierpieniach, opo- trzona św. Sakramentami, zasnęła w Bogu d. 28-go b. m. Pogrzebony w smutku małż wraz z rodziną zaprasza krewnych i przyjaciół na nabożeństwo, odbyć się mające w dniu 30-ym b. m., t. j. w niedzielę, o godz. 10-ej rano, w dolnym kościele św. Aleksandra, a następnie na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu, o godz. 4-iej po południu, na cmentarz powązkowski. —4044—

+ D. 31-go października, jako w pierwszą bolesną rocznicę zgonu

ś. p. Franciszki z Rutkowskich JAKOWICKIEJ, odbędzie się w Nowo-Mińsku, o godz. 10-ej zrana, za spokój jej duszy żałobne nabożeństwo, na które w smutku pozostała rodzina zaprasza życzliwych. —4047—

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

(Korespondencje specjalne Kurjera warszawskiego)

Wiedeń, 26-go października.

Jeden sprawdzony i dwa wątpliwe wypadki cholery nie spowodowały żadnego popłochu, gdyż był czas przygotować wszystko na odparcie epidemii. Nadto wychodzi z jaw że sfer lekarskich, że nawet jeżeli mikroskop wykazywał bakcylusa przecinkowego, nie dowodzi to jeszcze choroby azjatyckiej, gdyż i w choleryze *nostras* także się podobne bakcylusy znajdują i dopiero po kilku dniach sztuczna hodowla może sprawdzić właściwą ich naturę. Profesorowie: Stricker, Nothnagel i Weichselbaum oświadczyli, że nie bledą, że rozszerzenie epidemii uważają za zgoda nieprawdopodobne, jednakże wypadki sporadyczne wymagają ostrożności. Mają one tę dobrą stronę, że zmuszają do usuwania zadawnionych gniazd chorób. Pokazuje się to raz dopiero, że gmina Donaufeld, tuż pod miastem położona, jest i sama ciągle na epidemję narażona i zagraża wleczeniem jej do miasta. Odsłonięto jeden z czarnych obrazów wielkiego miasta.

Jest tam między starem a nowem łożyskiem Dunaj wielka przestrzeń, na której miasto składa swoje śmieci. Odór zgnilizny zakaża całą ulicę. W śmieciach tych grzebie przez cały dzień do 800 ludzi, mężczyźni, kobiety, dzieci, a wieczór wracają do Donaufeldu z „towarem” znie- lezionym, mając ubrania przesiąknięte zgnilizną. Wozów co, składający śmiecie, równie się zgnilizną napawają, żywią się tuż obok gnojowni w garkuchni, wśród miriady much. Nadto armje szczurów mają tam swój matecznik z którego urządzają wyprawy na miasto.

Otóż teraz dopiero podniesiono żądanie, ażeby to gniazdo zarazy usunięto; żeby albo palono śmiecia w osobnych piecach, jak w Londynie, używając popiołu na nawóz, albo do wyrobu potażu, lub żeby je wywożono tramwajem parowym na błonia Marchfeldu, gdzie je chłopcy na nawóz ro- bierać będą. Oczywiście, że i studnie w Donaufeld są zara- żone. Można się tylko dziwić, że z takich rezerwoarów chorób ciągle epidemje na miasto nie idą, a sąsiedztwo nie wynierają.

Tagblatt, Szepsa, ogłasza, że wychodzi na papier wolnym od bakteryj, patentowanym, sterylizowanym. Jest to prosta blaza; każdy papier jest wyrobem takich cho-

cznych procesów, że sam przez się nie może być gniazdem zarazków. Może atoli w wilgoci itp. nabyć ich i mogą roznosiciele o brudnych rękach zostawiać na nich ślady.

Staraniem rządu wyszły dwie broszury informacyjne o epidemii: „Przystępne pouczenie o cholery” i „Objaśnienie o leczeniu cholery, dla lekarzy”—obie przez profesorów Nothnagla i Kahlera. Mogą one służyć za dobry wzór.

Towarzystwo sprzedaży zupy i herbaty po 2 i 3 centy, zakłada więcej swoich gospód i rozdała magistratowi i różnym stowarzyszeniom tysiące bonów na gratysowe porcje.

Mamy dwie nowości teatralne: operetka Karola Weinbergera „Weseli spadkobiercy”, ma wielkie powodzenie na Carltheaterze; w Burgu zaś premiera Adolfa Wilbranda „Der meister von Palmyra”. Jest to dramat faustowski, filozoficzny, z formy przypominający Madacha „Tragedję człowieka”, gdyż te same istoty odgrywają różne role, wracają w rozmaitych przemianach. Idzie w tej sztuce o tak zwane *causes fines* ludzkości i świata. Bóstwo daje Apellesowi przywilej na nieśmiertelność, ażeby zbadał prawdę, wszystko! Ale gdy się widzi osieroconym, gdy wszyscy kochani przezeń dawno powymierali, nima dla niego miejsca na ziemi; prosi o śmierć, jako o wybawienie. Widzimy na scenie wędrówkę dusz: Apelles w pięciu postaciach, toż samo jego ukochana. Sceny są piękne, niektóre dają pole do popisu. Stella Hohenfels była znakomitą i niespożytą, wystawa świetna, publiczność rozumna i wdzięczna; autora wywołano 25 razy. Dopiero następne przedstawienia okażą, czy dzieła tego rodzaju, mimo poetyckiej i filozoficznej koncepcji, mają tę siłę żywotną, sceniczną, ten urok, jaki sprawia walka charakterów i rozwój sytuacji—co zdaje się być niezbędnem dla zapewnienia powodzenia u szerokiej publiczności. Boć teatr istnieje przecie dla szerokiej publiczności, nie dla wybranych tylko. Widocznem jest, że autorowie zarówno dawniejsi, jak młodszy, szukają nowych dróg, że zanosi się na jakąś przemianę widowisk scenicznych. To jednak pewnem jest, że na widowiskach symboliczno-filozoficznych, mimo artystycznej plastyki scen, publiczność pozostaje zimną; może podziwiać, uznawać, ale ją nie wzrusza, nie przejmują; oczy mają pokarm estetyczny, ma go i umysł, ale niema go ani imaginacja, ani dusza. Widowiska takie są zanadto sztucznie robione—przynajmniej dla zwykłych, przeciętnych widzów.

Akademja sztuk pięknych obchodziła dzisiaj rocznicę dwuchsetną założenia. Cesarz przybył i gratulował; szkoła ta miewała świetne czasy—epoka Makarta, „upojenia barw”, *Farbenrausch*; wielu naszych malarzy i rzeźbiarzy ztąd wyszło.

Podróż naokoło świata, którą w grudniu arcyksiążę Franciszek Ferdynand Esteński, następca tronu, rozpoczął, ma ten cel, ażeby się zapoznał z wszelkimi formami rządów i konstytucjami.

Przypominacie sobie zapewne, że arcyksiążę Józef w Alesut na Węgrzech osadził cyganów, zorganizował ich w stałą gminę, ci zaś po jakimś czasie obrali sobie wojewodę i drapnęli. Otóż po dwóch miesiącach tułaczki powrócili do swoich osad, porzuciwszy włóczęgę i wojewodę. Arcyksiążę spodziewa się, że ich stanowczo ucivilizuje.

Berlin, 27-go października.

Dom zdrowia na Moabicie oddano dzisiaj wreszcie dawniejszemu jego przeznaczeniu. W barakach, zarezerwowanych dotąd dla choleerycznych, już ani jednego nie ma pacjenta. Niemniej w Berlinie dotąd jaknajsurowiej przestrzegane są środki ostrożności, mianowicie względem szyprow, do Berlina przybywających. Kontrola nie ustanie prędzej, aż mrozy silniejsze żęglugę uczynią niemożliwą.

W Toruniu stwierdzono, że wszyscy chorzy lub zmarli na cholery nad Wisłą pili nieprzetworzoną wodę wiatłaną. Celem zapobieżenia zawleczeniu zarazy do miasta Torunia, policja miejscowa zabroniła flisakom na razie dostępu do miasta.

Augsburger Abend Zeitung donosi, że ks. Bismark, skutkiem nagłej zmiany temperatury, w czasie przechadzki silnego nabawił się przeziębienia. Zdaje się jednak, że stan jego nie budzi poważnych obaw, w przeciwnym bowiem razie lekarz jego nadworny, dr. Schweninger, nie byłby opuścił Warcina.

Pod przewodnictwem ministerjalnego dyrektora, dr. Bartscha, odbywa obecnie posiedzenia deputacja naukowa do spraw lekarskich. Na porządku dziennym stoja dwie sprawy: obowiązku donoszenia władzom o wypadkach chorób zaraźliwych u ludzi i dozorze państwowego nad urządzeniem i prowadzeniem publicznych i prywatnych domów zdrowia. W obradach, które prawdopodobnie potrwać przez dni kilka, udział biorą i reprezentanci syndykatów lekarskich.

Uroczystości w Wittenbergu z okazji poświęcenia odrestaurowanego tamtejszego kościoła zamkowego, będą w gruncie rzeczy apoteozą Lutra i jego dzieła. Na dokumencie, który w tym celu wygotowano, widnieje wielki portret Lutra, a poniżej herb jego: róża ozdobiona krzyżem i sercem. Pisma tutejsze oświadczają, że cesarz wygłosi w Wittenbergu dłuższą mowę, w której zaznaczy stanowisko swoje jako *summus episcopus*.

Paryż, 26-go października.

Wczoraj odbyło się doroczne posiedzenie pięciu wydziałów akademij pod przewodnictwem Gastona Boissier, któremu towarzyszyli Al. Bertrand, d'Abadie, P. Dubois i G. Picot. Najprzód, wedle zwyczaju, wygłosił mowę prezes, Boissier, który poświęcił wzmiankę zmarłym w ciągu roku członkom, poczem odczytano sprawozdanie z lingwistycznego konkursu na nagrodę imienia de Volney'a. Otrzymał ją (złoty medal i 1,500 fr.) Paweł Passy za pracę zatytułowaną: „*Etude sur les changements phonétiques et leurs caractères généraux*”. Następnie przedstawiciele wszystkich sekcij instytutu podali streszczenie całorocznej pracy, poczem książkę Duchesne, członka akademii napisów, odczytał referat o historyku kościelnym Janie z Azji z VI-go w., baron Larrey, syn wielkiego chirurga Napoleona, członek akademii nauk, opowiedział wizytę swą z ojcem u matki Napoleona w Rzymie w 1834-m roku; Leon Henzey, członek akademii sztuk pięknych, odczytał pełne erudycji studjum o starożytnej draperji w kostjumach: egipskim, assyryjskim, greckim i rzymskim, wreszcie członek akademii francuskiej, Gréard, przedstawił kartkę z dziejów starej Sorbony.

W ministerjum spraw wewnętrznych odbyło się wczoraj zebranie komitetu higieny publicznej. Z ogólnego stanu sanitarnego zdawał sprawę H. Monod. Od d. 16-go do 22-go b. m. zmarło we Francji na cholery ogółem osób 90, z tej liczby przypadło na Paryż 9, na przedmieścia Paryża 10, na Hawr 7, Cherbourg 2, Marsylję 33.

Poruszono sprawę zaprowadzenia w każdej kamienicy ksiąg sanitarnych, jak to już istnieje w Brukseli, Hawrze, Nicei itd. Projektodawcą jest znany higienista, dr. Martin, który podał komisji uzdrowotnienia miasta propozycję, aby w każdym domu istniały zebrane dane następujące: 1) ogólny opis domu i plan, 2) wykaz śmiertelności, chorób itp., 3) ilość dokonanych dezynfekcyj, 4) ilość i rodzaj kanałów, ścieków, wentylatorów, ustępów, stan i rodzaj wodociągów, 5) gatunek wody służącej do użytku kuchennego i przemysłowego, 6) mieszkania niezdrowe i środki przedsiębrane dla ich poprawienia, 7) poszukiwania naukowe dokonane w celu uzdrowotnienia domu, 8) ankiety sanitarne specjalnie dokonane. Koszt zaprowadzenia takich ksiąg w 80,000 domów paryzkich nie będzie podobno wielki; dr. Martin oblicza, że 28-u urzędników przeprowadzi wszystko w przeciągu jednego roku, utrzymanie zaś nadal manipulacji będzie kosztowało tylko 10,000 fr.

Nouveau Théâtre dawał wczoraj nową sztukę w 4-ach aktach O. Métenier'a i Dubut de Laforest'a „Rabelais”, część muzyczną opracował dyrektor orkiestry tegoż teatru, L. Ganne. Jest to *quodlibet* prawdziwy: sytuacje dramatyczne, sceny wodewilowe, balet i operetka. Autorzy wzięli się do zadania na siłę. Odtworzenie postaci Rabelais'a było już próbowane przez innych autorów, lecz zawsze okazywało się niefortunne. Dekoracje malownicze i piękne kostjomy przyczyniają się do podniesienia tej miernej sztuki, a muzyka, choć pospolita, uprzyjemnia widowisko.

Rzym, 24-go października.

P. Brin, minister spraw zagranicznych, odstąpił od zamiaru wygłoszenia mowy wyborczej na wzór innych swych kolegów. Wyjechał on jednak wczoraj wieczór do Turynu, ale, jak zapewniają, uczyni tam tylko krótkie oświadczenie uzupełniające to, co już wyraził o polityce zagranicznej w relacji p. Giolittiego do króla.

Wyborcza mowa p. Zanardello, wygłoszona wczoraj w Iseo, jest ważną, głęboką i przychylną bardzo gabinetowi p. Giolittiego, który, jak się pokazuje, może liczyć na czynne i skuteczne poparcie p. Zanardello i jego stronników.

Margrabia di Rudini, naczelnik przeszłego gabinetu, zamiast mowy do swoich wyborców, poprzestanie na liście do nich, w którym rozwinię swoje zasady i myśli. Zresztą mowy wyborcze dają się słyszeć w tych dniach na wszystkich punktach półwyspu, poprzedzając wybory naznaczone na d. 6-ty listopada.

Wczoraj Ojciec św. odprawił mszę w prywatnej swojej kaplicy, a potem przyjmował kilkanaście osób, które mszy słuchały. Ojciec św. doskonale wyglądał, był wesół i pełen łaskawej uprzejmości dla gości. Dziennik neapolitański, miewający częstokroć autentyczne wiadomości z Watykanu przez osobę do dworu papieżkiego należącą, powiada, iż d. 11-go b. m. znany papieżki pokojowiec i ulubieniec Piusa Centra, wchodząc do gabinetu Ojca św., zastał Go u biurka z twarzą opartą o stół i bez ruchu. Złaski się więc niewymownie, ale zbliżywszy się, przekonał się, iż Papież pracując, usnął był poprostu, co tem łatwiej Mu się teraz zdarza, iż spędza częstokroć noce bezsenne przy pracy.

Mówią, że monsignor Folchi, o którym tyle pisały dzienniki z powodu utraty przez jego nieostrożność dwudziestu kilku milionów świętopietrza, miał długą rozmowę z kardynałem Rampollą, i że wraca do łask papieżskich, usprawiedliwiony się zupełnie. Byłby mu zatem przywrócone godności, których go pozbawiono, a główny jego oskarżyciel zagrożony byłby niełaską. Komisja zaś kardynalska, która monsignora Folchiego zastąpiła, zostałaby rozwiązana po nadaniu kapelusza jej sekretarzowi, księdz. Moceniemu, arcybiskupowi bellopolitańskiemu i wi-

cesekretarzowi stanu. Interesy finansowe Stolicy św. zostawałyby znów w rękach jednej osoby, a tą nie byłby w żadnym razie kardynał de Ruggiero, któremu wszyscy w Watykanie są niechętni za jego przesadne oszczędności.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Petersburg 28-go października. (Tel. Aj. p.)—W Zbiorze praw dziś ogłoszone zostało rozporządzenie, upoważniające oberpolicmajstra m. Warszawy i innych naczelników policji Królestwa Polskiego do udzielania niemieckim mieszkańcom prolongat paszportowych. Dalej ogłoszone zostało rozporządzenie o wprowadzeniu od dnia 11-go listopada 1892-go r. w wykonanie przepisów o dozorcach nad porządkiem w prywatnych kopalniach i zakładach górniczych Królestwa Polskiego.

Petersburg 28-go października. (T. Aj. półn.)—Ogłoszone zostało prawo o wprowadzeniu obowiązkowego stempowania na komorach chmielu zagranicznego.

Petersburg 28-go października. (T. Aj. półn.)—Projekt podwyższenia akcyzy od piwa przedstawiony został radzie państwa.

SREBRNE WESELE.

Ateny 28-go października. (Tel. Aj. półn.)—Piękna pogoda sprzyjała rozpoczęciu wczoraj uroczystościom srebrnego wesela pary królewskiej. Miasto ubrane było we flagi russkie, duńskie i greckie. W soborze odbyło się uroczyste nabożeństwo, na którym obecni byli członkowie rodziny królewskiej i ciał dyplomatyczne. Tłum witał powóz królewski gorącymi okrzykami.

FALSZERZE BANKNOTÓW.

Wiedeń 28-go października. (Tel. pr. K. W.)—W Udynie odkryto fabrykę fałszerzy banknotów austriackich. Rozpowszechniają je robotnicy włoscy. Głównego sprawcę aresztowano w Monachjum.

REGULACJA WALUTY.

Budapeszt 28-go października. (Tel. pryw. K. W.)—Pomiędzy ministrami finansów obu państw monarchji, Wekerlem i Steinbachem, zachodzą pewne różnice w zapatrywaniach na szczegóły akcji walutowej. Niemniej przeto będą oni całą akcją prowadzili równolegle, chociaż każdy z osobna. Bodencreditanstał będzie powołaną do udziału tylko w akcji austriackiej.

REFORMA SZKÓŁ.

Berlin 28-go października. (T. pr. K. W.)—Rząd przygotowuje projekt reformy wyższych szkół żeńskich. Nauczycielkami mogą być tylko kobiety.

PROCES FRANKA.

Berlin 28-go października. (Tel. pryw. K. W.)—Buchalter Frank, który w ubiegłym roku oszukał bank niemiecki na trzy miliony marek, skazany został na czteroletnie więzienie i 3,000 marek grzywny.

ZMIANA DYSKONTA.

Berlin 28-go października. (Tel. Aj. półn.)—Bank państwowy oznaczył dyskonto od weksli na 4%, na zastaw papierów państwowych na 4½%, na inne papiery 5%.

FUNDUSZ IRLANDZKI.

Paryż 28-go października. (Tel. pr. K. W.)—Stronnictwa irlandzkie zgodziły się, aby z funduszu, deponowanych tutaj przez Parnella, 7,000 funtów szterlingów przeznaczyć na cele agitacji, resztę użyć na wsparcie wydalonych dzierżawców.

SPRAWA CARMAUX.

Paryż 28-go października. (Tel. pr. Kur. W.)—Na wczorajszym posiedzeniu izby deputowanych, Drome zażądał oddalenia wojsk z Carmaux. Prezes ministrów, Loubet, oświadczył, iż pierwszym obowiązkiem rządu jest obrona porządku i swobody pracy, dlatego nie może zgodzić się na wniosek Drome'a. Mowę Loubeta przyjęto hucznymi oklaskami.

mi. Proponowany przez Drome'a porządek dzienny odrzucono 399-ma głosami przeciw 90-iu. (Aj. póln.)

Paryż 28-go października. (Tel. Aj. póln.) — Radykalista Gervais postawił na wczorajszym posiedzeniu izby wniosek wydania amnestji dla wszystkich przestępstw, popełnionych podczas zimy. Wniosek ten wypracowany był na zebraniu deputowanych radykalnych. Minister robót publicznych, Viette, oświadczył, że jeżeliby strejkujący robotnicy w Carmaux powrócili do pracy, rząd ulaskawiłby towarzyszy ich, skazanych przez sąd w Albi. Amnestji rząd sprzeciwia się. Wniosek Gervais'a upadł.

Paryż 28-go października. (Tel. pr. Kur. War.) — Na odbytem wczoraj wieczorem w Carmaux zgromadzeniu strejkujących jednogłośnie uchwalono nie zaprzestawać bezrobocia do czasu, póki kompanja nie zgodzi się przyjąć ponownie do pracy wszystkich robotników. Z wyjątkiem organów radykalnych wszystkie pisma chwalały izbę za odrzucenie amnestji. Również z uznaniem odzywają się gazety o energicznych oświadczeniach Loubeta co do ogólnego przekonania, iż wskutek ogłoszenia amnestji bezrobocie ustanie. (Aj. póln.)

ANEKSJA.

Londyn 28-go października. (Tel. pr. K. W.) — Okręt wojenny „Royalist“ zatknął sztandar na trzynastu wyspach oceanu Spokojnego, tworzących grupę Gilberta. Krajowcom odebrano broń.

BIMETALIZM.

Londyn 28-go października. (T. pr. K. W.) — Mityng kupiectwa w Manchesterze zawezwał rząd, aby na międzynarodowej konferencji monetarnej w Brukselli wyjednał przeprowadzenie systemu bimetalicznego.

CHOLERA.

Hamburg 28-go października. (T. pr. K. W.) — Wczoraj zameldowano chorych 6 osób, zmarłych 2.

Toruń 28-go października. (Tel. pr. K. W.) — Prezes rejencji wobec niebezpieczeństwa zawleczenia cholery zaproponował zupełne zamknięcie granicy dla żeglugi na Wiśle. Rząd odmówił zezwolenia.

Toruń 28-go października. (Tel. pr. K. W.) — Zmarła wśród oznak cholerycznych na Rybakach Toruńskich żona rybaka Świerkiego, jak skonstatowało badanie wydzielin, nie miała cholery. Natomiast według ogłoszenia komisarza sanitarnego na obwód nadwiślański, zmarły d. 21-go b. m. w Fordonie Hissak, przewieziony do tamtejszego baraku cholerycznego z Silna, zmarł na cholere. Z powodu, iż bardzo wielu szyprow usuwa się naumyślnie z pod kontroli sanitarnej, lub też przepisów lekarzy słuchać nie chce, wyszły obostrzone przepisy, według których wszelkie statki, których właściciele robią trudności w rewizji, podlegać będą 6-dniowej kwarantannie. Taką samą kwarantannę przebyć muszą statki, które przechowują chorych bez zameldowania, lub też stację sanitarną przebyły bez poddania się rewizji.

Lwów 28-go października. (Tel. pr. K. W.) — Lwowski komitet okręgowy rozesłał do wszystkich władz gminnych na granicy russkiej okólnik z zaleceniem ściągnięcia wiadomości o materialnych, politycznych i socjalnych przyczynach, wskutek których przesiedlanie się do Rosji wzmogło się w ostatnich czasach i przybrało nader znaczne rozmiary. (Aj. póln.)

Manheim 28-go października. (Tel. pr. Kur. War.) — Ren z dopływami swemi silnie wzbiera.

Londyn 28-go października. (T. pr. K. W.) — Rząd zamówił czternaście łodzi torpedowych takich rozmiarów i takiego mechanizmu, jakich żadna inna marynarka nie posiada.

Londyn 28-go października. (Tel. pr. K. W.) — Z powodu zimy w Lincolnshire przerwano pracę 20 milionów kołowrotów bawelnianych.

Belgrad 28-go października. (Tel. pr. K. W.) — Uwieszono także obu wiceburmistrzów.

Sofja 28-go października. (Tel. pr. K. War.) — Dzisiaj nastąpiło otwarcie narodowego sejmiku. (Aj. póln.)

TELEGRAMY HANDLOWE.

Petersburg 28-go października. (Telegram Agencji póln.) — Notowania giełdy pieniężnej. Przekazy na Londyn (kurs za 3 miesiące) 101.50 płacono, 101.10 płacono, 101.40 płacono. Przekazy na Berlin (kurs za 3 miesiące) 49.85 płacono, 49.75 płacono, 49.80 płacono. Przekazy na Paryż (kurs za 3 miesiące) 40.35 płacono, 40.30 płacono, 40.32 1/2 w posz. Półimperjały nowe po rs. 8.10 w posz., 8.12 w zaoftar. Kupony celne po rs. 1 kop. 61 w poszuk., 1.62 3/4 w zaoftarowaniu. Srebro w poszukiwaniu rs. 1.08, w zaoftarowaniu 1.10. Dyskonto prywatne 4% — 5 1/2%. Bilety Banku Państwa 5% I-ej emisji nie podlegające konwersji 103.37 1/2 płacono. Bilety II-giej emisji rs. 103 k. — płacono. Bilety VI-ej emisji rs. 102 kop. 75 w posz., 6% renta złota z roku 1883-go rs. 166 75 płacono, — 5% renta złota z roku 1883-go 163 k. 25 płacono, 4% pożyczka złota z roku 1889-go — nienotow., 4% pożyczka złota z r. 1890-go — nienotow., 5% pożyczka wschodnia II-ej emisji 103 k. — płacono, III-ej emisji 105.25 płacono. Pożyczka premjowa I-ej emisji z roku 1864-go 236 25 płacono. Premjówki II-ej emisji z roku 1866-go 216. — płacono. Listy premjowe szlacheckie sztuki pełnopłacone rs. 191 kop. — w posz., 5% renta rus. rs. 103 kop. 75 w poszuk., 4% pożyczka wewnętrzna z roku 1887-go I-szej emisji 94.87 1/2 płacono, drugiej emisji rs. — kop. — nie not., trzeciej emisji — nie not., IV-ej emisji — nie notowano. 4 1/2% pożyczka wewnętrzna I-ej serii rs. 99 kop. 87 1/2 w posz., II-ej serii rs. 99 kop. 75 w poszukiwaniu, 4 1/2% listy zastawne Towarzystwa wzajemnego kredytu ziemskiego rs. 156.50 w posz., 5% listy zastawne ziemskie Królestwa Polskiego rs. 102 kop. — w zaoftarowaniu; 6% listy zastawne wileńskie rs. 102 kop. — w zaoftarowaniu; 5% listy zastawne wileńskie rs. 100 kop. 12 1/2 w poszukiwaniu Usposobienie giełdy spokojne.

Petersburg 28-go października. (Telegram Agencji póln.) — Rynek zbożowy i produktowy. Pszenica cicho. Saksonka za czwartą wagę pudów 10 płacono do rs. 10 kop. 50. Samarka za czwartą wagę 10 pudów rs. 10 kop. 25 płacono, nowa za czwartą rs. 10 kop. — płacono. Żyto mocno, rs. 9 kop. 50 płacono, rs. 9 kop. 25 z workami płacono. Owies spokojnie; w towarze gotowym na potrzeby miejskie rs. 4.85 do 5.30 płacono. Mąka spok., żytnia z okolic Moskwy rs. 10. — do 10.40 pl., rs. 10.25 do 10.50 rs. pła. Jęczmień spokojnie, rs. — kop. — w poszukiwaniu. Łój za berkowice dziesięciopudowy rs. 53. — płacono. Cukier rafinowany Koeniga I-go gatunku rs. 6.90 płacono; II-go gatunku rs. 6.80 płacono. Mączka cukrowa kryształowa rs. — nie notowano. Mączka cukrowa mielona rs. — kop. — nie not.

Berlin 28-go października. (Telegram prync. Kur. War.) — Podniesienie stopy dyskontowej przez niemiecki Bank państwa o 1% oddziało nader ujemnie na tendencję giełdy dzisiejszej, która rozpoczęła obroty w usposobieniu słabem. Najbardziej dała się odczuć słaba tendencja na rynku rubli i wartości russkich, które, wobec znacznej ilości rozporządzonego materiału, doznały dość znacznej obniżki. Ruble w transakcjach końcomiesięcznych osiągały początkowo 200. —, około godz. 1-ej 198.75 i tyleż w chwili urzędowego zamknięcia obrad. W porównaniu z wczorajszymi kursami spadły banknoty russkie w obrotach natchmiastowych o 2 m. 10 fen., a w dostawowych o 1 m. 75 fen. Warszawa krótkoterminowa bez ruchu; Petersburg krótki gorzej o 2 m. 10 fen., a długoterminowy o 2 m. 35 fen. Przekazy na Wiedeń w obu terminach bez zmiany (krótkie 170. —, długoterminowe 169.10). Listy zastawne ziemskie spadły o 60 kop.; listy likwidacyjne brano po 60.50 kop. Pożyczek wschodnich obu emisji nie dotykano. Więcej płacono za 4 1/2% listy zastawne russkie, tyleż co i wczoraj za pożyczki premjowe russkie z r. 1866-go, mniej zaś za 6% russkie renty złote z r. 1883-go i kupony celne. Akcje kredytowe austriackie spadły o 1/2%. Dyskonto prywatne podrożało o 1/4% (2 3/4%). Żyto było dziś w zaoftarowaniu i miało ceny tańsze w obu terminach o 1 markę 25 fen.

Berlin 28-go października. (Telegr. prync. Kuriera Warsz.) — Bil. bank. rus. w tr. nast. 198 50 | Akcje d. z. w. w. w. —
Wekle na Warszawę — | Akcje kredytowe 165. —
Wek. na Petersb. krót. 198. — | Wek. na Londyn kr. —
Wek. na Petersb. dług. 196.75 | — — —
Bil. ban. russk. na dost. 193.75 | Żyto w tow. gotow. 139.75
Wschodnia pożycz. 62.90 | Żyto na wiosnę 139.50
Listy zast. serji I-ej — — —

Sprawozdania z targów.

Targ zbożowy na placu Witkowskiego w dniu 28-y października. — Jak zwykle w każdy piątek, taki w dniu dzisiejszym, usposobienia targu zbożowego określić trudno, obroty nie są normalne, dostawy ograniczone, ruch

słaby. Pszenicy ofiarowano tylko 200 korcy, za wyborową osiągnęto 6.65 do 6.67, za białą 6.50, za psrą 6 rs. Żyta wystawiono na sprzedaż 300 korcy, ceny trzymają się mocno, za wyborowe płacono 5.20 do 5.25, za średnie 4.80 do 4.90, ordynaryjnym obrotów nie dokonywano. Dowóz owsa wynosił 300 korcy, przy ogólnie nie:decydowanej tendencji, sprzedawano owses po 2.90 do 3.30 stosownie do gatunku.

Łój bez zmiany; płać u nas do rs. 5.50. W Rostowie ceny towaru na dostawę wynoszą rs. 4.70 do 4.75. Za kilkanaście dni mają nadejść partje zakupione przez kupców tutejszych w topielniach w Rostowie.

Gdańsk 27-go październ. — Pszenica krajowa dziś również miała tendencję bardzo słabą i ceny znówu niższe o 1 mar. Towar tranzytowy również słabo i po części o 1 mar. taniej. Płacono za polską tranzyto dobrze psrą cokolwiek obsadzoną żytem 126 f. 128 mar., dobrze psrą 132 f. 130 m., 135 f. 134 mar., szklistą chudą 128/9 f. 130 m., jasno-psrą cokolwiek obciążoną 120 f. 128 mar., jasno-psrą 130/1 f. 130 mar., 131/2 f. i 132 f. 132 mar., jasną 129/30 f. 133 mar., 133/4 f. 135 mar., 134/5 f. 136 mar., białą 126 f. 132 m., wysoko-psrą szklistą 132 f. 138 m., ładną wysoko-psrą szklistą 131/2 f. 140 m., za russką tranzyto czerwoną jagodną 128/9 f. i 129 f. 128 mar., 132/3 f. 130 mar. za tonę. Terminy tranzytu: na październik-listopad 130 1/2 mar. w zaoftarowaniu, 129 1/2 mar. w poszukiwaniu, na kwiecień-maj 133 mar. w zaoftarowaniu, 132 1/2 mar. w poszukiwaniu. Cena regulacyjna tranzytowej 130 mar. Żyto krajowe pomimo małego zaoftarowania, w słabym usposobieniu; towar tranzytowy również słabo, przy cenach słabo utrzymanych. Płacono za polskie tranzyto 122 f., 12 3/3 f., 123 f., 124 5 f., 125 f. 126 f., 127 f. i 127 8 f. 11 m., 126 i 126 7 f. 113 m., 131 i 132 f. 112 mar. Wszystko za 120 funt. i tonę. Terminy: na październik dolno-polskie 115 1/2 m. płacono, na październik-listopad dolno-polskie 112 m. w zaoftarowaniu, 111 mar. w poszukiwaniu, na listopad-grudzień dolno-polskie 110 mar. w zaoftarowaniu, na kwiecień-maj dolno-polskie 108 1/2 mar. w zaoftarowaniu, 106 mar. w poszukiwaniu. Cena regulacyjna dolno-polskiego 114 mar. Jęczmień targowano russki tranzyto 103 f. 86 m., 115 f. 97 mar. za tonę. Owies krajowy 134 mar. za tonę płacono. Groch polski tranzyto warzełny 130 mar. za tonę targowano. Otręby pszenne na wywóz morzem grube 4.07 1/2 mar., mialkie 3.75 m., za 50 kilogramów targowano. Otręby żytnie na wywóz morzem 4.25 m. za 50 kilogr. płacono. Spirytus nie podlegający cłu w towarze gotowym 51 mar. w zaoftarowaniu, na listopad-maj 50 mar. w poszukiwaniu, podlegający cłu w towarze gotowym 31 mar. w zaoftarowaniu, na listopad-maj 30 mar. w poszukiwaniu. Dla cukru w Gdańsku tendencja początkowo mocna, a pod koniec spokojna, w Magdeburgu zaś słaba. Kurs w Gdańsku 202.50 mar. za 100 rs.

— Dr. M. FINKELKRAUT,
dentysta. Żabia 3. 3925

Węgiel i drzewo, skład hurtowy i detaliczny tylko najlepszych gatunków, firmy „E. Zelistski“, Twarda 64, telefonu 478.

„VICTOR“
Restauracja
Krakowskie-Przedmieście 38
nad handlem win
P. Simon i Stecki.
Obiady po kop. 75, Śniadania i kolacje po kop. 60 z deserem i czarną kawą.
!FLAKI!
garnuszkowe
w Niedziele
i Czwartek.
Piwo Pilzeńskie oryginalne na szklanki. 3919
Butelkowe z browaru Br. Reych.
Ceny à la carte znacznie niższe.

— Abbazia, Arco, Meran, Algier, Cannes, Hyeres, Mentona, Nizza, Pau, Madera, Monaco Monte Carlo, Montreux, San Remo, Kairo i t. d. Przekazy na wszystkie te miejscowości klimatyczne wydaje

Biuro Bankowe Gazety Losowań
53 Krakowskie-Przedmieście 53. 1454

Listopada ciągnięcie
PREMJÓWEK Szlacheckich
zadatkowaniem rs. 15 cala wygrana należy do kupującego, wypłata wartości premjówki w dowolnych ratach od rs. 5.
Rusyski Bank Handlowy i Komisowy
Jeneralna Agentura Senatorska 17. 3925

Siwucha, Żubrówka, Jezioro
Trębacka 3 i Marszałkowska 114.
Hurtownie w Jezioroku pod Łomżą. '88